

Onderwerp
Art. 41-vragen
Femicide

Datum
28 maart 2023

Aan de leden van de gemeenteraad

E-mail
Maaike.de.pijper@tilburg.nl

Afdeling
Sociaal

Postadres
5000 LH Tilburg
Postbus 90155

Bezoekadres
Stadhuisplein 130
5038 TC Tilburg

Geachte raadsleden,

Hierbij beantwoorden wij de raadvragen die door de raadsleden J. Molenaar en B. Smit (D66) zijn gesteld op grond van artikel 41 van het Reglement van Orde gemeenteraad Tilburg 2022. De vragen gaan over femicide en zijn ontvangen op 8 maart 2023.

Vooraf lichten we een aantal begrippen toe:

- *Huiselijk geweld* is geweld dat wordt gepleegd door iemand uit de huiselijke kring van het slachtoffer. Dat kunnen zijn: partners, ex-partners, gezinsleden, familieleden en huisvrienden. De term 'huiselijk geweld' verwijst naar de relatie tussen plegger en slachtoffer. Er is meestal sprake van een machtsverschil. Het slachtoffer is afhankelijk van de dader. Het gaat bij huiselijk geweld om lichamelijke, seksuele en psychische vormen van geweld.¹
- *Intieme terreur* is een ernstige vorm van partnergeweld en kenmerkt zich door een patroon van controle en dwang. Dit kan zich uiten in het isoleren, vernederen, intimideren van partner tot ernstig fysiek geweld en seksueel geweld. Gender speelt een rol bij dwang en controle: vrouwen zijn vaker slachtoffer.²
- De term *femicide* wordt nog niet eenduidig toegepast. De term wordt vaak uitgelegd als het doden van vrouwen omdat ze vrouw zijn.³ Intieme terreur kan leiden tot femicide. In dit geval volgt een geweldsescalatie na voor een langere tijd lopend onveilig patroon.

Vraag 1

Maakt de gemeente Tilburg bij signaleringen van geweldsdelicten, onveilige situaties of andere risico's gebruik van een onderscheid tussen man en vrouw, zogenaamd gendersensitief beleid? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 1

Er is een regionale aanpak huiselijk geweld en kindermishandeling, hierin is veel aandacht voor het versterken van deskundigheid van professionals in het signaleren van onveiligheid. Het is bekend dat er vormen van geweld zijn waarbij gender een belangrijke oorzaak is van dit geweld en vormen van geweld waarbij bepaalde seksen onevenredig slachtoffer zijn. Qua vormen van geweld gaat het hierbij onder meer om huiselijk geweld, schadelijke praktijken en seksueel geweld. In beleid en uitvoering willen we de invloed van gender op de geweldsdynamiek beter in beeld krijgen en wat dit betekent voor de ontwikkeling van onze aanpak. We volgen hierin ook de landelijke ontwikkelingen. In de aanpak straatintimidatie is specifieke aandacht voor geweld tegen meisjes/vrouwen.

¹ Bron: [Wat is huiselijk geweld? | Huiselijk geweld | Rijksoverheid.nl](#)

² Bron: [Zo herkent u intieme terreur | VNG](#)

³ Bron: [Wat is femicide? | Geweld tegen vrouwen \(atria.nl\)](#)

Vraag 2

Wanneer er sprake is van geweld in de huiselijke of relationele sfeer, kunnen vrouwen terecht bij initiatieven als Veilig Thuis. Krijgt de gemeente via deze partnerorganisaties signalen over een toegenomen vijandigheid, agressie en gevaar voor vrouwen in de context van femicide?

Antwoord 2

Deze signalen hebben we niet gekregen. We weten echter wel dat intieme terreur niet altijd wordt herkend. Veilig Thuis, Sterk Huis en het Regionaal Expertisecentrum Huiselijk Geweld en Kindermishandeling zijn belangrijke partners om het herkennen en handelen bij intieme terreur te versterken.

Vraag 3

Is er beleidsmatig aandacht binnen de gemeente voor het in kaart brengen, signaleren en (preventief) tegengaan specifiek voor femicide?

Antwoord 3

In het regionaal programma Huiselijk Geweld en Kindermishandeling 2023 – 2027 is er specifieke aandacht voor het gezinsprofiel intieme terreur, wat in sommige gevallen kan leiden tot femicide.

Vraag 4

En zo ja, zou u dan de cijfers van afgelopen jaren kunnen delen met ons?

Antwoord 4

We hebben geen lokale of regionale cijfers m.b.t. femicide. Omdat er nog geen strakke definitie is van femicide maakt dit een eenduidige registratie moeilijk. We willen met Veilig Thuis en politie overleggen op welke manier we dit in onze regio cijfermatig in beeld kunnen brengen.

Vraag 5

Is er aandacht in de uitvoering voor het signaleren en tegengaan van femicide? Worden bijvoorbeeld zorgverleners, hulpverleners en andere medewerkers die met vrouwen in contact staan geïnstrueerd om geweld en ander gevaar preventief op te merken en te adresseren?

Antwoord 5

Het onderwerp intieme terreur/femicide is een van de focuspunten in 2023 van het Regionaal Expertisecentrum Huiselijk Geweld en Kindermishandeling. Het expertisecentrum verspreidt kennis en deskundigheid mbt dit onderwerp. Bijvoorbeeld door informatie op de website te plaatsen, aandacht hieraan te besteden op social media en trainingen intieme terreur van Sterk Huis onder de aandacht te brengen.

Vraag 6

Hoe kijkt u aan tegen het bieden van de mogelijkheid tot het vergoeden van achternaamswijziging voor vrouwen die, door de rechtbank bewezen, slachtoffer zijn van femicide?

Antwoord 6

Slachtoffers van femicide zijn overleden. Achternaamswijziging is dus in deze situatie niet van toepassing. De procedure voor achternaamswijziging voor slachtoffers van, door de rechtbank bewezen, partnergeweld is al kosteloos. De gemeente beslist hier niet over maar dit gaat via een verzoek aan Justis.

Wij nemen aan u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Het college,

mr. A. van Berckel, MBA
gemeentesecretaris

drs. Th.L.N. Weterings
burgemeester